

РОЗДІЛ 1

ДЕЛЛА ВИСЛОВЛЮЄТЬСЯ ВІДВЕРТО

Делла Везербі піднялася масивними сходами будинку сестри на Каммонвелс-авеню та енергійно натиснула пальчиком на кнопку дзвінка. Від оздобленого плюмажем капелюшка до кінчиків туфель на низьких підборах — уся вона сяяла здоров'ям, наснагою та завзяттям. Навіть у її голосі, коли юнка привіталася з покоївкою, що відчинила двері, бриніла радість життя:

— Доброго ранку, Мері! Моя сестра вдома?

— Т-так, мем, місіс Кер'ю в себе, — запнулася дівчина, — але вона наказала нікого не приймати.

— Справді? Але я не «ніхто», — всміхнулася міс Везербі, — тому вона прийме мене. Не бійся, всю провину я беру на себе, — кивнула гостя у відповідь на протест у переляканих очах дівчини. — Де вона? У своїй кімнаті?

— Т-так, мем... але вона сказала...

Міс Везербі, однак, не слухала: вона вже була на півдорозі вгору широкими сходами. Розпачливо зиркнувши на неї, служниця розвернулася і пішла геть.

У коридорі нагорі Делла без вагань підійшла до прочинених дверей і постукала.

— Ну, Мері? — відповів голос тоном «і що там знову?». — Та я ж... О, Делла! — Голос раптово потеплів від любові та здивування: — Люба моя, звідки ти тут узялася?

— Так, це я, Делла, — щиро всміхнулася юнка, минаючи вже середину кімнати. — Я провела вихідні на

пляжі з двома іншими медсестрами, а тепер повертаюся в санаторій. Тобто тут я ненадовго. Я зайшла по... оце, — закінчила вона й нагородила власницю тону «і що там знову?» ширим поцілунком.

Місіс Кер'ю насупила брови та стримано відсторонилася. Легкий дотик радості й пожвавлення, який тільки-но промайнув її обличчям, зник, і на зміну прийшов звичний для жінки вираз пригніченого роздратування.

— Ну звісно, я мала б здогадатися, — сказала вона, — ти ніколи не залишишся... тут.

— Тут! — Делла весело розсміялася та обвела руками кімнату, але раптом її голос і поведінка змінилися. Вона ніжно, але серйозно подивилася на сестру. — Рут, люба, я не змогла б, просто не змогла б жити в цьому будинку. Ти це знаєш, — тихо закінчила вона.

Місіс Кер'ю роздратовано засовалася.

— Не розумію чому, — відказала вона.

Делла Везербі похитала головою.

— Чудово розумієш. Ти ж знаєш, що все це мені не до вподоби: понурий настрій, брак цілеспрямованості, постійне страждання та гіркота.

— Але я справді страждаю, мені гірко.

— А не мала б!

— Чому? З чого б мені стати іншою?

Делла Везербі нетерпляче махнула рукою.

— Слухай, Рут, — наполягала вона. — Тобі тридцять три. Ти здорова, принаймні була б, якби ставилася до себе відповідно... У тебе вдосталь вільного часу і грошей не злічити. Будь-хто скаже тобі, що в такий славний ранок можна знайти кращі заняття, ніж сидіти та нидіти в цьому будинку-склепі, заявивши покоївці, що не хочеш нікого бачити.

— Бо я не хочу нікого бачити.

— На твоєму місці я змусила б себе.

Місіс Кер'ю втомлено зітхнула й відвернулася.

— Делло, чому ти ніяк не зрозумієш? Я — не ти.
Не можу... забути.

Обличчям дівчини промайнув біль.

— Гадаю, ти про... Джеймі. Я не забула цього, люба.
Не змогла б. Але нудьга не допоможе нам... знайти його.

— Наче я не намагалася знайти його вісім довгих років! Я ж не лише нудила світом! — обурено спалахнула місіс Кер'ю, стримуючи схлипи.

— Звісно, намагалася, люба, — поспішила заспокоїти її співрозмовниця, — і ми далі шукатимемо, разом, доки не знайдемо його чи не помremo. Але така твоя поведінка не зарадить.

— Я не хочу поводитись інакше, — понуро пробурмотіла місіс Кер'ю.

На мить настала тиша. Дівчина стурбовано та неохвально спостерігала за сестрою.

— Рут, — нарешті заговорила вона трохи жорсткіше, — даруй мені, але хіба ти завжди збираєшся так поводитися? Визнаю — ти вдова, але шлюб тривав лише рік, і твій чоловік був набагато старший за тебе. Ти була майже дитиною, коли ви одружились, і цей короткий рік тепер, мабуть, здається лише сном. Це не має отруювати все твоє життя!

— Ні, певне, що не має, — пробурмотіла місіс Кер'ю так само понуро.

— Отже, ти збираєшся назавжди залишитися такою?

— От якби я змогла розшукати Джеймі...

— Так, так, знаю. Але Рут, сестричко, невже окрім Джеймі ніщо не зробить тебе хоч трішечки щасливішою?

— Нічого такого не спадає на гадку, — байдуже зітхнула місіс Кер'ю.

— Рут! — вигукнула її сестра, мов ужалена чимось схожим на гнів. Та раптом розсміялася. — Ех, Рут, Рут, дати б тобі дозу Поліанни. Я й не знаю, кому це потрібне більше, ніж тобі!

Місіс Кер'ю трохи напружилася.

— Ну, не знаю, що таке «поліанна», але хоч би що то було, мені цього не треба, — різко заперечила вона, теж нервуючись. — Тут тобі не твій улюблений санаторій, а я не пацієнтка, щоб лікувати та опікуватися, прошу це пам'ятати.

Очі Делли Везербі забігали, хоча губи залишилися суворими.

— Поліанна — не ліки, любонько, — спокійно сказала вона. — Та, кажуть, у певному сенсі вона тонізує. Поліанна — це дівчинка.

— Дитина? Звідки ж мені знати, — відказала Рут і далі ображено. — У вас є там «беладона», то чому б не бути «поліанні»? Крім того, ти постійно радиш мені всілякі ліки й чітко сказала «доза», а це слово вживають щодо ліків, як правило.

— Ну, Поліанна і є ліками, своєрідними, — усміхнулася Делла. — Хай там як, усі лікарі з санаторію запевняють, що вона краща, ніж будь-які ліки, які вони могли б приписати. Рут, тій дівчинці років дванадцять-тринадцять. Вона провела в санаторії все минуле літо й частину зими. Я спілкувалася з нею місяць чи два, бо невдовзі по моєму прибутті вона поїхала. Та цього вистачило, щоб я повністю підпала під її чари. До того ж, у санаторії й досі тільки й мови, що про Поліанну, і всі грають у її гру.

— Гру?!

— Так, — Делла кивнула й загадково всміхнулася. — Її «гра в радість». Ніколи не забуду, як уперше довідалася про неї. Одна з лікувальних процедур Поліанни була особливо неприємна й навіть болюча. Вона проходила по

вівторках зранку. Невдовзі по прибутті саме мені випало проводити їй цю процедуру. Я страшенно переживала, бо з минулого досвіду з дітьми знала, чого очікувати: дратівливість, сльози, якщо не гірше. Та на моє безмежне здивування, дівчинка привіталась усмішкою й сказала, що рада мене бачити; і, повір мені, впродовж усієї процедури навіть стогін не зірвався з її вуст, хоча я знаю, що боліло жахливо. Певне, я чимось виказала своє здивування, бо вона переконливо пояснила: «І я так само почувалась і боялась, аж доки не подумала, що це наче дні прання для Ненсі. Тоді я почала тішитися вівторками, бо наступний настане аж через тиждень».

— О, як незвичайно! — нахмурилася місіс Кер'ю. — Та я не розумію, до чого тут *гра*.

— Я теж зрозуміла це лише згодом. Вона розповіла мені. Схоже, дівчинка — дочка бідного священника із Заходу, рано залишилася без матері, і її виховувала «Жіноча допомога» на місіонерські пожертви. Ще зовсім маленькою дівчинка мріяла про ляльку й очікувала її в черговій пожертві, та виявилось, що там була лише пара дитячих милиць. Звісно, дитина розплакалась, і тоді батько навчив її гри — пошуку радості в усьому, що відбувається. Він сказав: можна радіти, що милиці їй не потрібні. З цього й почалося. Поліанна запевнила, що то була чудова гра, і вона досі грає в неї. І чим важче відшукати цю радість, тим більша насолода, хіба що іноді буває *надзвичайно* важко.

— Еге ж, незвичайно! — повторила місіс Кер'ю, все одно не зовсім зрозумівши.

— Тебе би вразило, якби побачила результати тієї гри в санаторії! — закивала Делла. — А лікар Еймс чув, що Поліанна саме грою докорінно змінила все містечко, з якого приїхала. Лікар Еймс чудово знає лікаря Чілтона, чоловіка, що одружився з тітонькою Поліанни. До речі,